

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Program mot hemlöshet

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Anta Program mot hemlöshet.

Reglemente för Kommunstyrelsen och Individ- och familjeomsorgsnämnden ändras enligt förslag.

Att ändra de två sista styckena sidan 4 i Program mot hemlöshet från:

Kommunstyrelsen ansvarar för att driva det övergripande arbetet kring hemlöshetsfrågorna och att vara länk mellan programmet och Socialt hållbart Borås. I ansvaret ingår även att följa upp programmet och att efterfråga berörda nämnder och styrelser avseende resultatet av aktiviteter i kommande handlingsplan för att kunna göra en övergripande analys. Vidare ansvarar Individ och familjeomsorgsnämnden för att sammanställa och analysera resultatet av hemlöshetskartläggningen samt att presentera det i en rapport till Kommunstyrelsen var tredje år.

Uppföljningen ligger till grund för förslag, utveckling och åtgärder vid revidering av program mot hemlöshet som ska göras var fjärde år. Kommunstyrelsen ansvarar för revidering av program mot hemlöshet i samverkan berörda nämnder och bolag.

Till följande formulering:

Individ och familjeomsorgsnämnden ansvarar för att driva det övergripande arbetet kring hemlöshetsfrågorna och att vara länk mellan programmet och Socialt hållbart Borås. I ansvaret ingår även att följa upp programmet och att efterfråga berörda nämnder och styrelser avseende resultatet av aktiviteter i kommande handlingsplan för att kunna göra en övergripande analys. Vidare ansvarar Individ och familjeomsorgsnämnden för att sammanställa och analysera resultatet av hemlöshetskartläggningen samt att presentera det i en rapport till Individ och familjeomsorgsnämnden var tredje år.

Uppföljningen ligger till grund för förslag, utveckling och åtgärder vid revidering av program mot hemlöshet som ska göras var fjärde år. Individ och familjeomsorgsnämnden ansvarar för revidering av program mot hemlöshet i samverkan berörda nämnder och bolag.

Sammanfattning

Rätten till bostad är stadgad såväl i FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna som i svensk grundlag. Orsakerna till hemlöshet är många och komplexa. Det behövs både individuella insatser och strukturella åtgärder inom

den generella bostadsförsörjningen för att möta hemlösa personers bostadsbehov.

I IFO-nämndens beslut att anta ”Program mot hemlöshet” fördelas ansvaret så att Kommunstyrelsens roll ska vara att driva det övergripande arbetet kring hemlöshetsfrågorna och vara länk mellan programmet och Socialt hållbart Borås. Kommunstyrelsen ska också ansvara för revidering av program mot hemlöshet i samverkan berörda nämnder och bolag. ~~I sin tur ska IFO ansvara för att sammanställa och analysera resultatet av hemlöshetskartläggningen i en rapport varje år. Kommunstyrelsens bedömning är att ansvaret ska ligga kvar på IFO-nämnden och att IFO ska behålla ett samordningsansvar för sociala boende frågor och av den anledningen ska den delen av beslutet avslås. I övrigt ska Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att anta ”Program mot hemlöshet” med föreslagna ändringar.~~

Ärendet i sin helhet

Rätten till bostad är stadgad såväl i FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna som i svensk grundlag. Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för boendelösningar för vissa grupper som äldre, personer med funktionsnedsättningar, missbruk och eller psykiatrisk problematik, våldsutsatta och personer som saknar försörjning. Borås Stad har ett ansvar att planera för en bostadsförsörjning för alla kommuninvånare samtidigt som socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Individ- och familjeomsorgsnämnden har ett samordningsansvar för hemlöshetsfrågor och ska tillsammans med berörda nämnder och styrelser ta fram en handlingsplan med konkreta aktiviteter utifrån riktningen i detta program.

Orsakerna till hemlöshet är många och komplexa. Det behövs både individuella insatser och strukturella åtgärder inom den generella bostadsförsörjningen för att möta hemlösa personers bostadsbehov. För att kommunen på ett effektivt sätt ska kunna hjälpa och stötta medborgare som av olika anledningar söker boende eller stöd att lösa sitt bostadsbehov är det viktigt att Borås Stad organiserar ett samarbete mellan sina olika nämnder, kommunala och privata bostadsbolag privata fastighetsägarna och civilsamhället. Uppdraget att utföra denna arbetsuppgift åligger Individ och familjeomsorgsnämnden.

Kommunstyrelsen fastställde, 2021-11-22, inom ramen för målområdet Boende och närmiljö i arbetet med Socialt hållbart Borås att ingen i Staden ska vara hemlös. Handlingsplanen ska syfta till att fortlöpande driva utvecklingsarbetet för att förebygga och motverka hemlöshet framåt. För att uppnå målet att ingen ska vara hemlös i Borås har programmet tagit fram fyra olika fokusområden:

- Fokusområde 1 – Bostadsförsörjning för alla
- Fokusområde 2 – Förebygga hemlöshet
- Fokusområde 3 – Möta den akuta hemlösheten
- Fokusområde 4 – Steget vidare till egen bostad

Både Socialstyrelsen och IFO gör hemlöshetskartläggningar. År 2023 gör Socialstyrelsen en nationell kartläggning och 2024 planerar IFO göra en lokal kartläggning.

Under vintern 2022 – 2023 remitterade Individ- och familjeomsorgsnämnden programmet till totalt 35 instanser. Ingen instans avstyrkte förslaget, en nämnd, 7 bolag samt 7 andra intressenter besvarade inte remissen. 11 nämnder, 3 bolag, och 2 intressenter tillstyrkte förslaget med eller utan tillägg. Tilläggen rörde förslag att komplettera programmet med barnperspektivet avseende fokusområde 3 och 4. En ytterligare komplettering rörde krav på civilsamhället att bidra till programmets uppfyllelse. Av den anledningen lades till att även civilsamhället behöver vara en del i samarbetet. Det är dock inte möjligt att ställa krav på civilsamhället att ta ansvar.

Efter remissomgången och inför IFO-nämndens beslut tillades programmet med hur ansvaret mellan IFO och Kommunstyrelsen ska fördelas. Tillägget innebar att Kommunstyrelsens roll ska vara att driva det övergripande arbetet kring hemlöshetsfrågorna och vara länk mellan programmet och Socialt hållbart Borås samt att Kommunstyrelsen ska ansvara för revidering av program mot hemlöshet i samverkan berörda nämnder och bolag. Vidare skulle IFO ansvara att sammanställa och analysera resultatet av hemlöshetskartläggningen i en rapport varje år. IFO motiverade förändringen med att programmet har en bredare ansats och att Kommunstyrelsen därför ska ta över ansvaret för programmet och uppföljningen av det. Kommunstyrelsen bedömer att det inte finns något utrymme för att föra över ansvaret för programmet till Kommunstyrelsen. I reglementet för Individ- och familjeomsorgsnämndens 2 §, andra stycket, sägs:

”Nämnden har ett kommunövergripande samordningsansvar för sociala boendefrågor. Det inkluderar bistånd vad gäller sociala bostäder enligt socialtjänstlagen.”

~~Det innebär att ansvaret för kommunövergripande boendefrågor ligger på IFO-nämnden att utföra.~~

Vidare ändrades formuleringen i fokusområde 2 att

”Det är inte acceptabelt att ett barn blir vräkt och mister sin bostad.”

till:

”att de (barn) i så stor utsträckning som möjligt ska slippa tillfälliga boendelösningar.”

Den tidigare formuleringen i fokusområde 3 löd:

”Genom stöd och motivering ska personer som befinner sig i akut hemlöshet få ett gott stöd och hjälp att ta sig ur den akuta hemlösheten. Barnperspektivet ska beaktas i allt arbete kring akut hemlöshet.”

formuleringen justerades till:

”Borås Stad ska bedriva uppsökande socialt arbete riktat till personer i akut hemlöshet. Genom stöd och motivering ska personer som befinner sig i akut hemlöshet få ett gott stöd och hjälp att ta sig ur den akuta hemlösheten. Barnperspektivet ska beaktas i allt arbete kring akut hemlöshet.”

I fokusområde 3 kompletterades texten med att om akut hemlöshet uppstår ska behoven utredas skyndsamt.

Kommunstyrelsen anser att i samband med den lokala årliga uppföljningen av hemlöshet, så ska mätveckan ske i början av kalenderåret. På detta sätt kan aktuella personer differentieras som annars undanhåller sig kontakt med socialtjänsten när bland annat vädret tillåter.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att anta ”Program mot hemlöshet” med föreslagna ändringar.

~~Kommunstyrelsens bedömning är att ansvaret ska ligga kvar på IFO-nämnden att driva det övergripande arbetet kring hemlöshetsfrågorna men i övrigt anta programmet.~~

Beslutsunderlag

1. Program mot hemlöshet.pdf, 2023-03-31
2. Beslut-202200041-IFON-§ 47.pdf, 2023-03-31

Beslutet expedieras till

1. IFON.diarium@boras.se

Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna i Kommunstyrelsen

Marie Jöreteg (M)

Niklas Arvidsson (KD)

Andreas Exner (SD)